STÄDTISCHE MUSEEN ZITTAU

Kulturhistorisches Museum Franziskanerkloster | Kleines Zittauer Fastentuch

komunikat prasowy

03.11.2026

14.11.2026 – 30.5.2027 r.
Wystawa: Tajemnica państwowa!Zittwerke. Nazistowski koncern zbrojeniowy
Muzea Miejskie w Żytawie

Zittwerke były firmą-przykrywką należącą do Junkers Flugzeugwerke z Dessau. Produkowano tu silniki odrzutowe Jumo do myśliwca Me262 dla Wehrmachtu. Przeniesienie produkcji do rejonu Zittau nastąpiło jako odpowiedź na bombardowania środkowych Niemiec. Realizowano je z wielkim zapałem w latach 1943–1944. W tym celu skonfiskowano liczne fabryki, a jako centrum kompleksu produkcyjnego rozbudowano koszary w Kleinschönau (pol. Sieniawka). Pod koniec 1944 roku tysiące więźniów rozpoczęło tu produkcję w nieludzkich warunkach.
Wystawa przedstawia historię zakładów w Zittau w kontekście produkcji zbrojeniowej III Rzeszy. Zaprezentowano oryginalne eksponaty związane z produkcją silników, plany i dokumenty dotyczące różnych zakładów, a także liczne relacje świadków tamtych wydarzeń. Po raz pierwszy zaprezentowano modele w skali odwzorowujące pierwotny stan obiektów.
Cała wystawa jest przygotowana w języku niemieckim, czeskim i polskim.
Wycieczki z przewodnikiem dla grup szkolnych dostępne na zapytanie.

Muzeum Semily (Muzeum a Pojizerská galerie Semily) jest **partnerem projektu** w programie Interreg Saksonia – Czechy 2021-2027. Ekspozycja prezentuje ważne obiekty z Muzeum Semil. Dr Tomáš Chvátal (Muzeum Semily) aktywnie uczestniczy w kształtowaniu programu towarzyszącego.

Wystawa w plenerze
Od jesieni 2026 r. wystawa zostanie uzupełniona o ekspozycję plenerową z dużymi tablicami informacyjnymi w Zittau. Ponadto uwzględnione zostaną również inne ważne ośrodki produkcji zbrojeniowej w Ebersbach, fabryki Zittwerke w Kleinschönau (Sieniawce), Reichenau (Bogatyni) i miejscowości Semily. Wybór najważniejszych lokalizacji w Zittau i okolicach można znaleźć na naszej stronie internetowej.

Publikacja
Publikację można kupić w naszym sklepie muzealnym lub zamówić z dostawą za dodatkową opłatą. Wersję elektroniczną (4,2 MB) można pobrać bezpłatnie ze strony muzeum.

Städtische Museen Zittau
Klosterstraße 3, D-02763 Zittau
Geöffnet Dienstag bis Sonntag 10.00 – 17.00 Uhr
Tel: 03583-55479-0
www.museum-zittau.de
museum@zittau.de

Öffentlichkeitsarbeit
Daniela Schüler
Tel: 03583-55479-301
d.schueler@zittau.de

Städtische Museen Zittau
Klosterstraße 3, D-02763 Zittau
Geöffnet Dienstag bis Sonntag 10.00 – 17.00 Uhr
Tel: 03583-55479-0
www.museum-zittau.de
museum@zittau.de

Öffentlichkeitsarbeit
Daniela Schüler
Tel: 03583-55479-301
d.schueler@zittau.de

Wydarzenia towarzyszące

piątek | 13.11. | godz. 17.00
wernisaż* „Tajemnica państwowa! Zittwerke. Nazistowski koncern zbrojeniowy“

Zwiedzanie z przewodnikiem* w ramach wystawy
niedziela | 18.04. | godz. 10.30

Wycieczka**
Oprowadzanie z przewodnikiem po terenie dawnych zakładów Zittwerke
sobota | 23.01. | godz. 10.30
Miejsce zbiórki: Rolnicza 44, 59-921 Sieniawka

czwartek | 22.04.
Miejsca pracy przymusowej na dzisiejszym trójstyku granic
Całodniowa wycieczka autobusowa z Ivanem Rousem (Muzeum Północnoczeskie w Libercu)
W języku niemieckim, czeskim i polskim.
Wstęp wolny.
Więcej informacji i zapisy: p.zahradnickova@hillerschevilla.de

Wycieczka rowerowa
sobota | 08.05.
Wycieczka rowerowa śladami historii na trójstyku granic z okazji rocznicy zakończenia II wojny światowej i Dnia Europy
W języku niemieckim, czeskim i polskim.
Wstęp wolny.
Więcej informacji i zapisy: p.zahradnickova@hillerschevilla.de

Wykład*
wtorek | 06.04. | godz. 17.00
Z Hartmannsdorfu do Zittwerke i dalej… – marsz śmierci więźniów obozu koncentracyjnego Groß Rosen
Janusz Skowroński (dziennikarz i badacz historii lokalnej)

Pokazy filmowe
czwartek | 04.03. | godz. 18.00
Bedrock, Kanada 2025
jęz. polski, angielski
Kronenkino
bilet normalny: 8 euro, ze zniżką: 6 euro

Städtische Museen Zittau
Klosterstraße 3, D-02763 Zittau
Geöffnet Dienstag bis Sonntag 10.00 – 17.00 Uhr
Tel: 03583-55479-0
www.museum-zittau.de
museum@zittau.de

Öffentlichkeitsarbeit
Daniela Schüler
Tel: 03583-55479-301
d.schueler@zittau.de

Pozostałe wydarzenia
Sobota | 27.02.
Spotkanie networkingowe poświęcone pracy przymusowej w czasach nazistowskich w Saksonii – kształtowanie wspólnej pamięci ponad granicami
Zgłoszenia przyjmujemy na adres veranstaltungen@stsg.de
W języku niemieckim, czeskim i polskim.
Więcej informacji można znaleźć na stronie www.slag-aus-ns.de

*Zgłoszenia: museum@zittau.de, najpóźniej 2 dni przed terminem. Temat wiadomości: Zittwerke

**Zgłoszenia: Uczestnictwo na własną odpowiedzialność. Prosimy o założenie solidnego obuwia. Podczas zwiedzania nie będzie dostępu do toalety.
10 € / ulgowy 5 €
Zgłoszenia: museum@zittau.de, najpóźniej 2 dni przed terminem. Temat wiadomości: Sieniawka

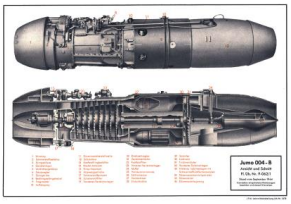
Städtische Museen Zittau
Klosterstraße 3, D-02763 Zittau
Geöffnet Dienstag bis Sonntag 10.00 – 17.00 Uhr
Tel: 03583-55479-0
www.museum-zittau.de
museum@zittau.de

Öffentlichkeitsarbeit
Daniela Schüler
Tel: 03583-55479-301
d.schueler@zittau.de

Fotos

Wache und Tordurchfahrt Zittwerke Kleinschönau Sieniawka | Stráž a průjezdní brána Zittwerke Kleinschönau Sieniawka | Straż i przejazd bramny Zittwerke Kleinschönau Sieniawka

Funktionsschema aus dem Jumo 004-Handbuch | Funkční schéma z příručky k motoru Jumo 004 |Schemat działania z instrukcji silnika Jumo 004

Virtuelle Rekonstruktion des KZ-Blockes in den Zittwerken (Jos Tomlow, Aurel Thieme, Thi, Hong Loan, HSZG) | Virtuální rekonstrukce bloku koncentračního tábora v závodě Zittwerke (Jos Tomlow, Aurel Thieme, Thi Hong Loan, HSZG) | Wirtualna rekonstrukcja obozu koncentracyjnego na terenie Zittwerke (Jos Tomlow, Aurel Thieme, Thi, Hong Loan, HSZG)

Zittwerke Semil, Eberwerke Ebersbach, Prüfstände und Bandmontage Zittwerke Zittau (alle Fotos SMZ) | Zittwerke Semily, Eberwerke Ebersbach, zkušební stanoviště a pásová montáž v závodě Zittwerke Žitava | Zittwerke Semil, Eberwerke Ebersbach, hamownie i montaż taśmowy w Zittwerke (Sieniawka) (wszystkie zdjęcia: SMZ)

Jumo 004-Triebwerk, Technikmuseum Berlin| Silnik odrzutowy Jumo 004, Niemieckie Muzeum | Techniki w Berlinie (fot. SMZ)

Städtische Museen Zittau
Klosterstraße 3, D-02763 Zittau
Geöffnet Dienstag bis Sonntag 10.00 – 17.00 Uhr
Tel: 03583-55479-0
www.museum-zittau.de
museum@zittau.de

Öffentlichkeitsarbeit
Daniela Schüler
Tel: 03583-55479-301
d.schueler@zittau.de